

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/1555- /2010. RP.

Előadó:

Telefon:

Tárgy: alapvető jogot sértő

rendőri intézkedés

elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 49/2011. (II. 23.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panasznak az előállítás tartamáról szóló igazolás kiadásának elmulasztására vonatkozó részében

helyt adok,

minden egyéb vonatkozásban a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos előadása szerint 2010. szeptember 29-én 11.50 óra körüli időben hétéves unokájával E-n bevásárlásból tartott hazafelé, amikor a Mester utca és a Kossuth Lajos utca kereszteződésében észrevett egy plakátot, amin a település egyik akkori önkormányzati képviselőjének arcképe volt látható. A panaszos a plakát szövegét nem olvasta el, de az arckép láttán bosszús lett – egy néhány nappal korábban történt botrányos eset jutott róla eszébe – és felháborodásától vezérelve levette a plakátot az oszlopról, és a földre dobta. A panaszos megjegyzi, hogy a plakátot nem tépte el, továbbá, hogy tettét nem politikai indíttatásból, hanem hirtelen felindulásból hajtotta végre, és azt akarta kifejezni, hogy maximálisan elégedetlen az érintett személy és a mellette álló képviselői csoport munkájával.

A történetet követően odalépett a panaszoshoz két, a közelben parkoló civil autóból kiszálló személy, akik közölték, hogy rendőrök, és mivel a panaszos leszedte a plakátot, velük kell mennie a B-i Rendőrkapitányságra. A panaszos utal rá, hogy a gépkocsiban, amiből a rendőrök kiszálltak, ült egy harmadik civil személy is, akiről a panaszos szerint köztudott, hogy az egyik parlamenti párt helyi szervezetével áll kapcsolatban.

A panaszos elmondása szerint az unokája a történetek miatt nagyon megijedt, mert nem tudta, hogy mi lesz vele, illetve a felügyeletét ellátó nagymamájával.

Időközben egy rendőrautó érkezett meg három egyenruhás rendőrrel. Mivel a rendőrök továbbra sem álltak el attól, hogy a panaszosnak velük kell tartania, azonban vele volt az unokája, a panaszost a szolgálati járműbe ültették, és a házához hajtottak. Ott a panaszos rábízta a szomszédra a kisfiút, majd ezt követően az előállítást végrehajtották.

Útközben a rendőrök közölték a panaszossal, hogy meg kell bilincselniük, mert amennyiben nem teszik, és azt a parancsnokuk észleli, bajuk származik belőle. Ezért a panaszost megbilincseltek, és bilincsben vitték be a kapitányság épületébe. Ott egy földszinti irodában kb. 3-4 órán keresztül várakoztatták, majd közölték, hogy 72 órás elzárással kell számolnia. Ezután elvették a személyes tárgyait, majd bekísérték a fogdába, ahol újabb 1-1,5 órát várakozott. Nem volt lehetősége arra, hogy hozzátartozóit a történetekről értesítse, de a rendőrök megkérdezték tőle, kit értesítsenek, és a panaszos meg is adta élettársa nevét és elérhetőségét.

A panaszos megjegyzi, hogy az intézkedést végrehajtó rendőrök „korrektül, együtt érzően viselkedtek, és láthatóan maguk sem értették, hogy mi szükség van erre az egészre, sőt volt, aki mondta, hogy értetlenül áll a történetek előtt, de parancsot kaptak, hogy így kell eljárniuk, mert a kapitányságvezető ragaszkodik hozzá”.

A várakozás után, 17 óra 31 perctől sor került a panaszos meghallgatására. Az eljáró hadnagy nem közölte a panaszossal, hogy konkrétan milyen cselekmény elkövetésével gyanúsítják, csupán azt a tényt, hogy megrongált egy plakátot. Arról, hogy a panaszos mekkora kárt okozott, szintén nem mondtak semmit. A meghallgatási jegyzőkönyv szerint a panaszossal ismertették a feljelentést és az ügyben keletkezett egyéb iratokat, azonban ezekre valójában nem került sor. A panaszos ezért nem tudja, hogy pontosan ki és miért tett feljelentést ellene, és azt sem, hogy milyen iratok keletkeztek az ügyben. Azt elismerte, hogy az említett 1 db plakátot levette az oszlopról, és ledobta a földre, és ez a kijelentése került úgy a jegyzőkönyvbe, hogy a szabálysértést elismeri.

Elmondása szerint a meghallgatásról készült jegyzőkönyvet utólag nem tudta elolvasni, mert személyes tárgyaival együtt a szemüvegét is elvették, ami nélkül nem lát jól, és bár kérte, nem kapta azt vissza. A jegyzőkönyvet kérésére a rendőr olvasta fel, így írta alá.

A panaszos hozzáteszi, hogy meg is volt ijedve, hiszen korábban nem volt még ilyen helyzetben, és igazából gondolkodni sem tudott.

A meghallgatás után, 18 óra 10 perc körüli időben a panaszost visszavittek az előállító helyiségbe, ahol 18 óra 34 perckor közölték, hogy őrizetbe vették. Ezt követően 19 óra körüli időben megkezdték az átszállítását Székesfehérvárra, azonban útközben az egyik rendőrt telefonon arra utasították, hogy a panaszost vigyék vissza Bicskére és bocsássák szabadon.

Miután a rendőrök a panaszossal visszaérkeztek Bicskére, az őrizetét megszüntették, személyes tárgyait visszaadták, majd 20 óra 40 perckor szabadon engedték. A panaszos ekkor telefonon beszélt a fiával, aki azt tanácsolta neki, hogy minden iratból kérjen egy példányt. Mivel a meghallgatásról készült jegyzőkönyvről a panaszos kapott másolatot, kérte a rendőröket, hogy az egyéb iratokból is adjanak neki egy példányt. Az eljáró rendőr átadta az őrizetbe vétel elrendeléséről és a megszüntetéséről hozott határozatokat, majd közölte, hogy más iratot nem adhat át. Ezek után a panaszos távozott a kapitányság épületéből.

A panaszos az Rtv. 15. §-ára hivatkozással a történetekkel kapcsolatosan megjegyzi, hogy bár a plakát letépését az oszlopról elismeri, úgy véli, a vele szemben alkalmazott intézkedés kirívóan aránytalan volt. Álláspontja szerint a rendőrség a fenti jogszabályi rendelkezésre figyelemmel akkor járt volna el megfelelően, ha az intézkedés során rögzíti a személyes adatait, és szabályértés elkövetése miatt feljelentést tesz ellene. Különösen indokoltnak tartotta volna az arányos rendőri intézkedés megválasztását arra figyelemmel, hogy kiskorú gyermek állt a felügyelete alatt, akinek a megfelelő elhelyezéséről nem tudott gondoskodni, szüleinek őt nem tudta átadni. A panaszos úgy véli, hogy a gyermek a történetek során fokozott lelki megpróbáltatásnak volt kitéve, amit jól mutat az is, hogy több napig sírt, zaklatott volt, és nem evett megfelelően.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 60. §-ának rendelkezéseire hivatkozva a panaszos előadja, hogy megbilincselésére előtte ismeretlen okból került sor, azzal kapcsolatosan semmilyen tájékoztatást nem kapott, és úgy véli, hogy az utalt jogszabályi helyen rögzített egyetlen bilincselési ok sem állt fenn esetében. A Szolgálati Szabályzat 57. §-ára utalva közli továbbá, hogy a bilincs alkalmazásával összefüggésben senki nem hallgatta meg, esetleges panaszja előterjesztésével kapcsolatosan nem kapott tájékoztatást, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásáról készített előljárói jelentésből sem adtak neki másolatot.

A panaszos a beadványban kifejtette továbbá álláspontját a szabálysértési felelősségre vonás intézésével kapcsolatosan is, hivatkozva a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban Sztv.) alábbi rendelkezéseire. Az Sztv. 157. §-ában, 76. §-ában, 77. §-ában foglaltak alapján a panaszos úgy véli, hogy a rendőrség az intézkedés szükségességének mérlegelésekor nem megfelelően járt el, és az általa tanúsított magatartással az alkalmazott rendőri intézkedés (előállítás, kényszerítő eszköz alkalmazása és őrizetbe vétel) nem állt arányban, sőt súlyosan sértette a hivatkozott rendelkezések előírásait. Az Sztv. 125. §-a alapján úgy véli továbbá, hogy a rendőrség azzal, hogy végül mégsem került sor bíróság elé állításra, elvonta a bíróság hatáskörét, amely az előállítás jogszerűségét is megkérdőjelezi. Az Sztv. 76. és 77. §-ában foglalt rendelkezések alapján úgy véli, hogy nem volt lefolytatható vele szemben az eljárás, és azt is sérelmezi, hogy a rendőrség az őrizetbe vétel megszüntetését azzal indokolta, hogy az illetékes bíróság nem tart tárgyalást 72 órán belül. Az Sztv. 126. § (2) bekezdése alapján továbbá arra következtet, hogy mivel esetében az őrizetbe vétel megszüntetésére nem a 72 órás időtartam túllépése miatt került sor, annak oka csak az lehetett, hogy a szabadságkorlátozás feltételei nem álltak fenn. A gyorsított eljárással kapcsolatos rendőrségi jogsértést támasztja alá véleménye szerint az a körülmény is, hogy az őrizetbe vételt megelőzően eljárás alá vont személyként hallgatták meg, annak során nem közölték vele, hogy jogi képviselőt vehet igénybe, és védő kirendelésére őrizetbe vétele

kapcsán sem került sor, holott azt az Sztv. 125. § (3) bekezdése előírja az eljáró hatóság részére.

Sérelmezi a panaszos, hogy a hatóság az őrizetbe vétel elrendelésére az előállítás kezdetét követően 7 órával intézkedett. Nem biztosított továbbá lehetőséget a rendőrség arra sem, hogy a panaszos hozzátartozójával személyesen beszéljen, holott ez az intézkedés vagy az eljárás eredményességét semmilyen tekintetben nem veszélyeztette volna. Utólag tudomására jutott továbbá, hogy fia és felesége több alkalommal hívták telefonon a rendőrkapitányságot, ahol egyrészt nem kaptak megfelelő felvilágosítást, másrészt nem valós információkat közöltek velük (p1. 17 óra körüli időben azt mondták, hogy Székesfehérvárra szállították a panaszost, holott ekkor még a kapitányságon volt).

A panaszos jogsértőnek tartja, hogy az őrizetbe vételi határozat indokolási részében nem jelölték meg azt a jogsértő cselekményt, amelynek elkövetésével meggyanúsították, kizárólag arra hivatkoztak, hogy a fogvatartás elrendelését a gyorsított bírósági eljárás indokolja.

Az őrizet 18 óra 34 perckor történt kihirdetését követően azt kb. 1 óra elteltével azt meg is szüntették, ami a panaszos véleménye szerint megerősíti annak indokolatlanságát, sőt jogszerűtlenségét.

Véleménye szerint mulasztást követett el a rendőrség azzal, hogy az eljárás teljes iratanyagát kérése ellenére sem voltak hajlandók másolatban rendelkezésére bocsátani, az előállítás és az őrizetbe vétel időtartamáról nem adtak ki igazolást, és az őrizetbe vétel megszüntetéséről szóló határozatban a személyi szabadságot korlátozó intézkedés időpontját nem tüntették fel.

A leírtak alapján a panaszos kéri, hogy a Testület vizsgálja meg a kifogásolt rendőri intézkedést, és állapítsa meg, hogy a B-i Rendőrkapitányág intézkedése, továbbá a kényszerítő eszköz alkalmazása jogsértő volt, a panaszosnak jogsérelmet okozott.

II.

A rendelkezésre álló rendőrségi iratokból az alábbi tényyszerű következtetések állapíthatók meg.

A Rendőr-főkapitányság vezetője az ügygel összefüggésben keletkezett iratokhoz csatolt válaszlevelében megállapítja, hogy az iratok alapján a panaszos előállítása adott helyen és időben mind az Rtv. 33. § (2) bekezdés *b)* pontja, mind pedig a (2) bekezdés *f)* pont II. fordulata alapján törvényes volt.

A főkapitány kiemeli: az adott szituáció tekintetében utalni kell a rendőrségnek az Rtv. rendelkezéseiből fakadó, a bűncselekmények megelőzésére, megszakítására vonatkozó általános feladataira is, továbbá az önkormányzati választások zavartalan lebonyolítása kapcsán a közrendhez és a közbiztonsághoz fűződő társadalmi érdekekre.

Álláspontja szerint a bilincs alkalmazása szintén törvényesnek tekinthető, arra az Rtv. 48. § *b)* és *c)* pontjai alapján, a panaszos támadásának és szökésének megakadályozása érdekében, indokoltan került sor. A felterjesztett iratok alapján ugyanis a panaszos ellenkező neméből adódóan, személyhez fűződő jogai tiszteletben tartásával nem volt lehetőség alapos ruházátvizsgálásra, így a támadás vagy szökés lehetőségét sem lehetett teljes biztonsággal kizárni. Szükséges továbbá utalni a Szolgálati Szabályzat 4. § (4) bekezdésében írtakra, miszerint a rendőri intézkedés közben körültekintően kell eljárni, és a rendőrnek arra kell törekedni, hogy megelőzze, hogy megtámadják, lefegyverezzék, figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják, vagy lekötöttségét jogellenes tevékenység elkövetésére használják fel.

A főkapitány álláspontja szerint kellően biztosítva volt az intézkedések során a panaszos tájékoztatáshoz, a hozzátartozók értesítéséhez és a védelemhez való joga is. Szabálysértési őrizetének megszüntetésére a rendőrségtől független, objektív körülmények miatt, a panaszos szabadságjogai védelmének messzemenő figyelembe vételével került sor. Utal továbbá arra, hogy a panaszos a rendőri intézkedésekkel szemben panaszt nem terjesztett elő, a szabálysértés elkövetését elismerte.

A B-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele arról számol be, hogy egy e-i lakos a helyi FIDESZ szervezet képviselőjében feljelentéssel élt ismeretlen tettes ellen, aki 2010. szeptember 28-án 22 óra 30 perc és 29-én 7 óra közötti időben megrongálta (letépte) a FIDESZ-KDNP választási plakátjait. A kihelyezett 150 db választási plakátból 129-et távolított el, amely cselekménnyel mintegy 100 000 Ft kárt okozott. A feljelentés rögzítése előtt a cselekményre vonatkozó telefonos bejelentés érkezett a B-i Rendőrkapitányság ügyeletére, amely alapján a megjelölt helyszínre szemlebizottság indult. A folyamatban lévő szemlét azonban a bizottság 11 óra 50 perckor felfüggesztette, mert tagjai észlelték, hogy a Kossuth u. - Mester u. kereszteződésénél egy hölgy letép egy plakátot és a földre dobja. A szemlebizottság tagjai ezt követően rendőri intézkedést kezdeményeztek a cselekmény elkövetőjével, vagyis a panaszossal szemben. Előállították a B-i Rendőrkapitányságra, majd a szabálysértési eljárás lefolytatásához – az Sztv. 128/A. § (2) bekezdése alapján – előkészítő eljárást folytattak.

A plakátok eltűnésére vonatkozó bejelentés alapján helyszíni szemlét fogantatosító r. zls. 2010. szeptember 29-én készített jelentésében arról számolt be, hogy az eljárási cselekmény végrehajtása során, 11 óra 50 perckor a Kossuth utca és a Mester utca kereszteződésébe kihelyezett választási plakátok helyszíni szemléjéhez indult társaival. Amikor a szolgálati gépkocsival az említett kereszteződésbe kanyarodtak be, azt látta, hogy a kifüggesztett 2 db FIDESZ-KDNP választási plakát közül egyet letép az oszlop mellett elhaladó középkorú hölgy, majd azt az árokba dobja, miközben mond valamit, amit az autóban ülők nem értettek.

A középkorú hölgyet – vagyis a panaszost – a rendőrök igazolásra szólították fel, majd mivel nem volt nála igazolvány, adatainak bediktálása után az ügyeletén keresztül ellenőrizték, végül a rendőrkapitányságra előállították.

A helyszíni szemle befejezésekor megállapítást nyer, hogy a kihelyezett 150 db választási plakát közül 129 db-ot távolított el ismeretlen személy.

A szemle megtartásáról készített jegyzőkönyv tanúsága szerint a rendőrség a helyszíni szemlét 2010. szeptember 29-én 10 óra 50 perckor kezdte meg, majd azt 11 óra 50 perckor, a Kossuth utca és a Mester utca kereszteződésénél felfüggesztette azért, mert a panaszos a szemlebizottság szeme láttára egy FIDESZ-KDNP választási plakátot letépett, és a földre dobott. A szemlét a rendőrök 12 óra 15 perckor folytatták tovább.

A plakátok megrongálásával összefüggő feljelentésről készített jegyzőkönyv tanúsága szerint a feljelentő előadását a rendőrségen 2010. szeptember 29-én 11 óra 48 perc és 12 óra 28 perc között rögzítették.

A B-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán készített összefoglaló jelentés az alábbi érdemi információkat tartalmazza.

A plakátok eltávolításáról a rendőrségen tett bejelentést követően a rendőrök a településen helyszíni szemlét tartottak. Jelen volt a szemlénél az egyik személy is, aki a plakátokat előző este kiragasztotta. Ennek során, 11 óra 50 perckor a Kossuth utca és a Mester utca kereszteződésében azt látták, hogy az ott álló oszlopra felragasztott két FIDESZ-KDNP választási plakát egyikét az oszlop mellett elhaladó középkorú hölgy letépi és az árokba dobja, miközben mond valamit, amit azonban a rendőrök nem hallottak.

A középkorú hölgyet – vagyis a panaszost – a rendőrök igazolásra szólították fel, majd mivel nem volt nála igazolvány, adatainak bediktálása után az ügyeleten keresztül ellenőrizték, végül a rendőrkapitányságra előállították.

A szemle során megállapítást nyert, hogy a kiragasztott 150 db választási plakát közül 129-et téptek le, a keletkezett rongálási kár 100 000 Ft. A cselekmény alapján ismeretlen tettes ellen rongálás vétsége miatt indult eljárás.

A panaszos előállítását végző rendőrök a történetekről 2010. szeptember 29-én az alábbi tartalommal készítették jelentést.

A panaszossal szemben 2010. szeptember 29-én 11 óra 50 perctől kezdődően intézkedtek: az Rtv. 29. § (1) bekezdés I. fordulata alapján igazoltatást, a 31. § (1) bekezdése alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását, majd a 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint – bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személlyel szemben – előállítást hajtottak végre. Az intézkedés során az Rtv. 48. § b) és c) pontjai alapján bilincselés kényszerítő eszközt alkalmaztak, arra a panaszost előzetesen figyelmeztették. A bilincselés 11 óra 50 perctől 12 óra 40 percig tartott, módja a Szolgálati Szabályzat 60. § (4) bekezdés b) pontja szerint „a kezek előre illetve hátra bilincselése” volt.

A jelentés szerint a panaszosnak a rendőri intézkedés során sérülése, valamint anyagi kára nem keletkezett. Az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján az előállított a hozzátartozója vagy képviselője kiértesítését kérte.

Az intézkedés alapjául szolgáló események leírásánál a rendőrök a következőket rögzítették. Az említett napon 12 óra 8 perckor jelentek meg a rendőrkapitányság ügyeletesének utasítására a Mester utca és Kossuth utca kereszteződésénél, mivel az ott eljáró szemlebizottság segítséget kért 1 fő előállításához. A szemlebizottság vezetője arról tájékoztatta a kiérkező rendőröket, hogy helyszíni szemlét tartott, amikor 11 óra 45 perc körül azt látta, hogy a panaszos a kereszteződésénél lévő telefonoszlopról egy FIDESZ-KDNP plakátot letép és azt a földre dobja.

A panaszos az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról tájékoztatást, az előállítás idejéről igazolást kapott. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban továbbá a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8)-(9) bekezdései és a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. §-a alapján jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatásban részesült.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a jelentésben megjelölt intézkedések végrehajtása jogszerű és szakszerű volt, továbbá a rendőri fellépés során nem sérült az arányosság követelménye sem.

Az egyik intézkedő rendőr 2010. november 24-én készített jelentésében korábbi előadását a következőképpen egészítette ki.

Mivel a panaszos kiskorú unokája is az intézkedés helyszínén tartózkodott, az ő elhelyezéséről is gondoskodni kellett, és az unokát a panaszos kérésére a rendőrök a család szomszédjánál helyezték el. A panaszos kezeinek megbilincselésére azért volt szükség, mert a rendőröknek nem volt módjuk a ruházatát a helyszínen átvizsgálni, és nem tudhatták, hogy tart-e magánál közbiztonságra különösen veszélyes eszközt. Ebből kiindulva a panaszos kezeit előre bilincselve ültették őt be a szolgálati gépjárműbe. A befogadás során a panaszos értékeit letétbe helyezték, a panaszos pedig az előállító helyiségbe került. Hozzá tartozójának értesítését az ügyeletesajtotta végre. A rendőr jelentésében rögzíti továbbá, hogy fellépése során az Rtv. 20. §-ában foglalt követelményeket maradéktalanul betartotta.

Az intézkedő másik rendőr 2010. november 24-én készített jelentésében az alábbiakat adta elő. Mivel a panaszos kiskorú unokája is az intézkedés helyszínén tartózkodott, az ő elhelyezéséről is gondoskodni kellett, ezért az unokát a panaszos kérésére a rendőrök a család szomszédjánál helyezték el. A panaszos kezeinek megbilincselésére azért volt szükség, mert a rendőröknek nem volt módjuk a ruházatát a helyszínen átvizsgálni, és nem tudhatták, hogy

tart-e magánál közbiztonságra különösen veszélyes eszközt. Ebből kiindulva a panaszos kezeit előre bilincselve ültették őt be a szolgálati gépjárműbe.

A befogadás során a panaszos értékeit letétbe helyezték, azokat az előállítás befejezésekor hiánytalanul visszakapta. A panaszost az előállító helyiségben helyezték el, amellyel kapcsolatosan jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatást kapott. Hozzá tartozójának értesítését az ügyeletes hajtotta végre.

A rendőr jelentésében rögzíti továbbá, hogy fellépése során az Rtv. 20. §-ában foglalt követelményeket maradéktalanul betartotta: a napszaknak megfelelően köszönt, tisztelgett, közölte nevét, rendfokozatát és jelvéyszámát, majd pedig azt, hogy a panaszost intézkedés alá fogja vonni, meghatározta továbbá az intézkedés célját is.

A panaszossal szemben szabálysértési ügyben tett feljelentés szerint az intézkedő rendőrök 2010. szeptember 29-én 12 óra 8 perckor jelentek meg az ügyeletes utasítására a Mester utca és a Kossuth utca kereszteződésénél, mivel onnan az eljáró szemlebizottság kért segítséget 1 fő előállításához. Utóbbi elmondta, hogy szemtanúja volt annak, hogy 11 óra 45 perc körül a panaszos a kereszteződésben lévő telefonoszlopról egy FIDESZ-KDNP plakátot leszakított, és a földre dobta. Az eljáró rendőrök a panaszost előállították a rendőrkapitányságra, illetve közölték vele, hogy magatartásával szabálysértést valósított meg. A panaszos a szabálysértés elkövetését elismerte, személyi körülményeiről igazoltató lapon nyilatkozott, majd azt aláírta.

A panaszos által aláírt Nyilatkozat igazolja, hogy a panaszos az Rtv. 92. – 93. §-a alapján jogorvoslati jogairól tájékoztatást kapott, a személyi szabadságát korlátozó intézkedéssel és a kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal nem élt, az Rtv. 33. § (4) bekezdése értelmében az előállítás okáról, annak várható időtartamáról szóbeli tájékoztatásban részesült, és az előállítás időtartamáról kiállított igazolást átvette. Tanúsítja továbbá, hogy a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet alapján az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatást vett át, élelmezést nem kért, betegségben szenvedett, sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült.

A panaszos egy további nyilatkozat aláírásával ismerte el, hogy a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (9) bekezdésében meghatározott szóbeli tájékoztatást megkapta, és az írásos tájékoztatót átvette.

A 2010. szeptember 29-én ügyeletési szolgálatot ellátó rendőr 2010. november 24-én készített jelentésében az alábbiakat rögzítette. A panaszost 11 óra 50 perckor állították elő a rendőrkapitányságra tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt. Meghallgatását követően szabálysértési őrizetét rendelték el, majd a járőr megkezdte átszállítását a Rendőr-főkapitányság fogdájába. A szállítás megkezdését követően azonban a kapitányságvezető telefonon azt az utasítást adta, hogy a járőrt az ügyeletes fordítsa vissza, és a panaszost a szabálysértési őrizetből szabadítsa. Ezt követően a panaszost a szabálysértési őrizetből határozat alapján szabadították, igazolást a fogva tartásról nem állítottak ki.

A csatolt határozat tanúsága szerint a kapitányságvezető a gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából elrendelte a panaszos szabálysértési őrizetét, aminek kezdő időpontja 2010. szeptember 29-én 11 óra 50 perc, befejezése pedig a bíróság érdemi határozata meghozatalának időpontja, de legfeljebb 2009. (helyesen 2010.) október 2-án 11 óra. A fogvatartás helye a Rendőr-főkapitányság fogdája. A határozatot a panaszossal 2010. szeptember 29-én 18 óra 34 perckor közölték.

A kapitányságvezető határozatban döntött a panaszos számára védő kirendeléséről, mivel ellene gyorsított bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezte.

A rendőrség az iratokhoz csatolva megküldte a kapitányságvezető átkísérési utasítását, amelyben utasította a Közrendvédelmi Osztály vezetőjét, hogy az Sztv. 157. § (1) bekezdés *b)* pont III. fordulatába ütköző és a szerint minősülő tulajdon elleni szabálysértés miatt őrizetben lévő panaszost kísértesse át a B-i Rendőrkapitányságról a Rendőr-főkapitányságra szabálysértési őrizetbe vétel céljából.

A kapitányságvezető – pontosabban egy megbízásából eljáró személy – egy további határozatban, azonnali hatállyal döntött a panaszos őrizetbe vételének megszüntetéséről és szabadlábra helyezéséről. Az indokolás tanúsága szerint a panaszossal szemben gyorsított bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezte a kapitányság vezetője, azonban a városi bíróság az ügyben 72 órán belül nem tart tárgyalást. Azt a panaszossal 2010. szeptember 29-én, közelebbről azonban meg nem határozott időpontban közölték.

A panaszos, mint eljárás alá vont személy meghallgatásáról 2010. szeptember 29-én 17 óra 31 perc és 18 óra 3 perc közötti időben készített jegyzőkönyv az alábbi lényegi információkat tartalmazza. A panaszos előadása szerint az említett napon 10 óra körüli időben 7 éves unokájával ment el bevásárolni a boltba. Onnan hazafelé tartva, a Mester utca és a Kossuth utca kereszteződésében vett észre egy plakátot az egyik önkormányzati képviselő arcképével, amitől ideges lett. Ennek az volt az oka, hogy előző nap látta a tévében, hogy a helyi képviselőtestület kizárta a polgármestert az irodájából, majd egy képviselő bántalmazta is. Ez az incidens jutott az eszembe, amikor meglátta a képet, és ez feldühítette. Az általa elkövetett cselekmény háttérben nem állt semmilyen politikai indíttatás, tette a képviselő személye ellen irányult, és azt nem is látta, hogy a plakáton szereplő személy a FIDESZ-KDNP színeiben indult a választásokon. Letépte a plakátot, és ledobta a földre, de közben nem mondott semmit. Az unokája mindvégig mellette állt. Arra nem tud magyarázattal szolgálni, hogy miért tette, amit tett, hirtelen felindulásból cselekedett, de megbánta. Az elkövetés időpontjában nem volt ittas.

A szabálysértési főelőadó 2010. november 23-án az alábbi tartalommal készített jelentést. A panaszos meghallgatását 2010. szeptember 29-én 17 óra 31 perctől kezdődően hajtotta végre. A személyes adatok felvétele után figyelmeztette, hogy személyi körülményeire nem köteles nyilatkozni, a panaszos azonban arról nyilatkozatot tett. Az Sztv. és a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény rendelkezéseire figyelemmel tájékoztatta továbbá jogairól és kötelezettségeiről, és felhívta a figyelmét, hogy nem köteles vallomást tenni, amire válaszul a panaszos közölte, hogy vallomást kíván tenni. Ezt követően az előadó ismertette a panaszossal a szabálysértési feljelentést és az ügyben keletkezett egyéb iratokat. A szabálysértés elkövetését a panaszos elismerte, azonban úgy nyilatkozott, hogy nem volt tudomása arról, hogy az általa elkövetett cselekmény szabálysértésnek minősül. A panaszos saját előadásában elmondta a történeteket, majd válaszolt az előadó kérdéseire. A meghallgatás befejezését követően az előadó felolvasta a jegyzőkönyv tartalmát a panaszosnak, aki közölte, hogy mást az üggyel kapcsolatban nem kíván elmondani, illetve a felvett jegyzőkönyv az általa elmondottakat helyesen tartalmazza. Ezt követően a jegyzőkönyvet aláírta. A panaszos ekkor nem viselt szemüveget. Az előadó nem emlékszik rá, hogy a panaszos a szemüvegét kérte volna tőle, az előadónak pedig nem volt tudomása róla, hogy a panaszos szemüveges, mivel azt nem jelezte, és az előadó a letéti tárgyak listáját nem ismerte. A jegyzőkönyvet a panaszos átadását követően gond nélkül a megfelelő helyeken aláírásával hitelesítette.

A letéti tárgyakról felvett jegyzőkönyv első oldalának 16. sora tartalmazza, hogy a panaszostól egy kék szemüvegtokot és abban egy szemüveget az eljáró rendőr átvett és letétbe helyezett.

A B-i Városi Bíróság a panaszost rongálással elkövetett tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt 2010. november 5-én hozott – és aznap jogerőre emelkedett – határozatában figyelmeztetésben részesítette.

III.

Az ismertetett bizonyítékok alapján az alábbi tényállást állapítottam meg a döntésem alapjául.

A panaszost E-n a Kossuth és a Mester utca kereszteződésénél helyszíni személt tartó rendőrök 2010. szeptember 29-én 11.50 órakor igazoltatták, mert látták amint egy választási plakátot letép és a földre dob, valamit mond, de azt nem értették, mert szolgálati gépjárműben ültek. Az igazoltatás során a panaszos személyazonosságát hitelt érdemlően igazolni nem tudta. Adatai lekérdezését követően szándékos rongálás miatti előállítás érdekében kértek segítséget az ügyeletestől. A helyszínre két járőr érkezett 12.08 óra körüli időben, akik a panaszost meghallgatták személyi körülményeivel kapcsolatban, majd előállították őt a B-i Rendőrkapitányságra. A panaszos cselekményét elismerte a rendőröknek. Az előállítás megkezdése után a panaszos kérésére a felügyelete alatt álló kiskorú unokáját a panaszos szomszédainál helyezték el. Az előállítás során átvizsgálását mellőzték, mert a panaszossal azonos nemű rendőr nem volt jelen az intézkedés kezdetén. Ezért a járműben történő szállítására bilincs alkalmazásával került sor. A halaszthatatlan nyomozási cselekmények kapcsán a feljelentés felvétele, és a helyszíni szemle lefolytatása 12.30 óráig befejeződött. E. településről a rendőrkapitányságra történő visszaérkezés és a szemle jegyzőkönyvben írtak kiértékeléséhez szükséges időt is figyelembe véve az érdemi rendőri ténykedés minimálisan, legalább 14.00 óráig eltarthatott. Az előállításról szóló jelentés elkészítése, az írásos tájékoztatók, és az igazolás kiadása, az őrizetbe vételt elrendelő határozat elkészítése, annak kiadmányozása megtörtént. Az előállításról a rendőri jelentés 14.10 órakor, a szabálysértési feljelentés 15.40 órakor, az őrizetbe vételt elrendelő és a védő kirendeléséről szóló határozatok 17.19 óra körüli időben készültek el. A befogadás során a panaszos értékeit letétbe helyezték, a panaszos pedig az előállító helyiségbe került. Hozzá tartozójának értesítését az ügyeletes hajtotta végre. A panaszos szabálysértési őrizetbe vételéről a kapitányságvezető határozattal döntött, és átkísérési utasítással elrendelte a panaszos átszállítását a Rendőr-főkapitányság fogdjába. A határozatot a panaszossal 2010. szeptember 29-én 18 óra 34 perckor közölték. A kapitányságvezető határozatban döntött a panaszos számára védő kirendeléséről, mivel ellene gyorsított bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezte. A kapitányságvezető nevében eljáró személy határozatban, azonnali hatállyal döntött a panaszos őrizetbe vételének megszüntetéséről és szabadlábra helyezéséről, mert a bíróság az őrizet tartama alatt nem tart gyorsított bírósági eljárást. A panaszos részére letéti tárgyait hiánytalanul kiadták. A panaszost szóban tájékoztatták az előállítás okáról, elhelyezésekor jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatták, illetve részére ezen jogokról és kötelezettségekről írásbeli tájékoztató is kiadásra került. Tájékoztatták továbbá a panaszost az Rtv. 92. és 93. szakaszában foglalt jogorvoslati jogáról is. Az előállítás során a panaszost eljárás alá vont személyként hallgatták meg, melynek során az általa elkövetett cselekményt elismerte. A szabadon engedése során a panaszos részére kiadták az igazolást a személyes szabadság korlátozásának időtartamáról, melynek átvételét aláírásával igazolta. Az előállítás 11.50 órától 18.34 óráig – őrizetbe vételéig – tartott.

A tényállásból mellőztem a szabálysértési eljárás hatálya alá tartozó hatósági döntésekre és eljárási cselekményekre vonatkozó ténymegállapításokat, mivel az azzal kapcsolatosan előadott sérelmek elbírálása nem tartozik a jelen közigazgatási eljárás hatálya alá.

A panaszosnak a holléte felől érdeklődő rokonaival kapcsolatos sérelmeit mellőztem a tényállásból, mert ezen sérelmekkel kapcsolatos kérelem előterjesztésére nem volt jogosult¹.

A panaszos igazoltatására az általa elkövetett cselekmény miatt jogszerűen került sor². Tekintettel a tetten érés során tapasztalható körülményekre – a plakát letépésével elkövetett szándékos rongálásra, mint a tulajdon elleni szabálysértések egyik elkövetési magatartására – alappal volt szabálysértésnek minősíthető a cselekménye³, ezért jogszerűen döntöttek a panaszos előállítása mellett a rendőrök⁴. Tekintettel arra, hogy a cselekmény elzárással sújtható szabálysértés gyanúját vetette fel, ezért a gyorsított bírósági eljárás lehetőségére is alappal vontak következtetést a rendőrök⁵.

Az előállítás során a rendőrök nem voltak abban a helyzetben, hogy a panaszost a személyes szabadságát korlátozó intézkedés előtt átvizsgálják mivel a panaszossal azonos nemű rendőr nem volt jelen és átvizsgálása nem volt halaszthatatlanul fontos⁶, mert az ebből fakadó biztonsági kockázat többletet ellensúlyozni lehetett bilincs alkalmazásával. Ebben az esetben ugyan is az előállítandó személy szállítása során rendkívül körütekintően kellett eljárni, hiszen nem lehetett a szokásos mértékben meggyőződni arról, hogy tart-e magánál

¹ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) és (2) bekezdései alapján, akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést fogatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el. Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést fogatosító rendőri szervhez.

² A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) bekezdése alapján a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

³ A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 157. § (1) bekezdése b) pontja alapján húszezer forintot meg nem haladó kárt okozva készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést, csalást, szándékos rongálást, követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, elzárással vagy százötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

⁴ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) bekezdés f) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

⁵ A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 77. § (1) bekezdése szerint a rendőrség elzárással is sújtható szabálysértés esetén - ha tettenérésre kerül sor - az eljárás alá vont személyt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti. A tettenérésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a szabálysértés helyszínéről elmenekült elkövetőt a rendőrség az elkövetéstől számított 48 órán belül elfogja.

⁶ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 31. § (2) bekezdése szerint a ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szeméremsértő módon.

támadásra, vagy sérülés okozására alkalmas eszközt⁷. Ezért a rendőrök jogszerűen alkalmaztak bilincset a támadás és a szökés megakadályozása érdekében⁸. Szakmailag és jogilag sem kérdő jelezhető meg ez az eljárás, melynek alapja, hogy kisebb sérelmet szenved a panaszos azáltal, hogy a személyes szabadságától már amúgy is megfosztva kezeit elől rögzítve szállítják, mint ha testének érintésével egy ellenkező nemű személy átvizsgálja. Tekintettel arra, hogy az előállítás során folyamatosan érdemi eljárási cselekményeket fogantatosítottak és az előállítás tartama (öt óra tizenhat perc) mely meg sem közelítette az előállítás törvényben meghatározott alap időtartamát (nyolc óra) az előállítás időtartama jogszerű volt, azt a tényt is figyelembe véve, hogy a panaszos őrizetbe vételének feltételei – a fent írt indokok alapján – fennálltak (lásd az 5. lábjegyzetet). Az őrizetbe vétel előtt történő szabadon engedés pedig következetlen jogalkalmazói döntés lett volna.

A hozzátartozó értesítésével kapcsolatosan megállapítható, hogy a panaszos hozzátartozóját az ügyeletes értesítette. Az értesítési jog gyakorlásával kapcsolatban ezért tényleges sérelem a panaszost nem érte, az általa értesíteni kívánt hozzátartozó tudomást szerzett hollétéről és annak okáról.

Mivel a panaszos aláírásával elismerte, hogy a részére kiadták a személyes szabadság korlátozásának időtartamáról szóló igazolást⁹, ezért a panaszt e tekintetben is elutasítom. Egyben a szükséges intézkedéseket megtettem az érintett rendőri szerv irányába, az iratkezelési szabályok pontos betartása érdekében.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestület állásfoglalásában a panaszos előállításával, annak időtartamával, a hozzátartozó értesítésének módjával okozott jogsérelemmel, valamint a bilincseléssel kapcsolatosan kialakított álláspontjával a határozat III. részében kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

⁷ A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 4. § (4) bekezdése szerint a rendőri intézkedés közben körültekintően kell eljárni. A rendőrnek arra kell törekednie, hogy megelőzze, hogy megtámadják, lefegyverezzék, figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják, vagy lekötöttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel.

⁸ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 48. § b) és c) pontjai szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására.

⁹ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) és (2) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) bekezdése, 31. § (2) bekezdése, 33.§ (2) bekezdés f) pontja (4) bekezdése, 48. § b) és c) pontjai, 92. § (1) és (2) bekezdései, a 93/ A § (7) és (9) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007 (XII. 23.) IRM rendelet 4. § (4) bekezdése;
- A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 77. § (1) bekezdése, 157. § (1) bekezdés b) pontja.

A jelen eljárásban hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Budapest, 2011. május „ „.

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány